

Skötselplan för Grytskogen naturreservat i Lekebergs kommun

Skog, tjärn och våtmark i Grytskogens naturreservat. Foto: Emil Pagstedt Andersson.

Skötselplanen utgör bilaga 1 till reservatsbeslutet. Skötselplanen har upprättats av Emil Pagstedt Andersson.

SKÖTSELPLAN
2018-11-19

Dnr 511-5070-2014

ALLMÄN DEL**Syftet med naturreservatet**

Syftet är att bevara biologisk mångfald samt att vårda och bevara värdefulla naturmiljöer samt att tillgodose behov av områden för friluftsliv.

Områdets naturskogar, myrmarker, tjärnar och andra ingående naturtyper liksom områdets orörda karaktär och dess biologiska mångfald ska bevaras och utvecklas.

Syftet ska tillgodoses i huvudsak genom att områdets naturtyper med dess flora och fauna utvecklas fritt genom intern dynamik och andra naturliga processer.

Åtgärder för återställande av den naturgivna hydrologin och vegetationen i våtmarker kan komma i fråga.

Åtgärder kan komma att vidtas för att eliminera förekomsten av exotiska träd och buskar och invasiva växt- eller djurarter.

Borttagande av konkurrerande eller inväxande träd i anslutning till särskilt värdefulla trädindivider eller trädgrupper kan komma ifråga.

Administrativa data

Objektnamn:	Grytskogen
NVR-id:	2049301
Skyddsform:	Naturreservat
Beslutsdatum:	2018-11-19
Län:	Örebro län
Kommun:	Lekeberg
Läge:	11 km öster om Degerfors
Fastigheter:	Del av Grytskogen 2:1 och 3:1, Sörhult 1:48 och Mullersätter 1:177
Totalareal:	83 hektar
Naturtyper enligt VicNatur:	Skogsmark 80 ha, våtmark 2 ha och vatten 1 ha

Naturförhållanden

Grytskogen ligger i utkanten av den kuperade, sjörika och grovblockiga delen av Kilsbergen som brukar kallas Fasaskogen. Namnet anses komma av den omtalat svårtillgängliga terrängen. Tack vare den svåra terrängen har skogsbruket i trakten historiskt sett varit mindre intensivt än i omgivande landskap varför ett flertal naturreservat kunnat bildas i området.

Även Grytskogen ligger i blockrik och kuperad terräng. Skogen består huvudsakligen av gammal barrblandskog, bitvis med högt inslag av lövträd. Inslaget av tjärnar, kärr, bäckar, surdråg och andra våtmarker i området är stort. Detta tillsammans med skogens slutenhet och den kuperade terrängen gör att stora delar av området präglas av jämn och hög luftfuktighet. Den krävande terrängen har också försvårat ett intensivt skogsbruk. Därmed finns viktiga strukturer kvar såsom, t.ex. gamla grova träd, lövträd, hålträd och död ved. Dessa strukturer har tillsammans med det fuktiga mikroklimatet skapat förutsättningar för många ovanliga och krävande arter. Grytskogen har, likt många av de närliggande naturreservaten bl.a. en rik fågelfauna knuten till gammelskog samt en rik flora av fuktkrävande lavar och mossor.

Utvecklingsmark och arronderingsmark

I reservatets nordöstra del samt i reservatet södra del finns ett par mindre bestånd av 30 – 40-årig skog som tagits med i reservatet som utvecklingsmark. Skogen här är självföryngrad och lövrik och består i huvudsak av björk, tall och gran men med inslag av andra lövträd som t.ex. asp, rönn och sälg. Enstaka äldre tallar är lämnade i bestånden vid avverkning.

Historisk markanvändning

Enligt äldre kartmaterial från 1860-talet till 1950-talet omfattade området under perioden skogsmark, sjöar och våtmarker; inga uppodlade marker fanns i reservatsområdet. Möjligen kan en mindre yta av reservatets västligaste del berörts av inägorna till ett torp som legat ca 300 m öster om Sörgryten. Resterna av torpet mm finns fortfarande kvar.

Prioriterade bevarandevärden

Ett stort antal signalarter och rödlistade arter är påträffade i reservatet. Som exempel kan nämnas svart taggsvamp, orange taggsvamp, motaggsvamp, gränsticka, tallticka, kandelabersvamp, veckticka, havstulpanlav, norrlandslav, brunpudrad nållav, kattfotslav, vitmosselav, västlig hakmossa, blocktrappmossa och klippfrullania. Bland fåglarna kan nämnas tretåig hackspett, spillkråka, tjäder, järpe, sparvuggla och pärluggla.

Grytskogen ligger i värdetrakten Kilsbergens barr- och blandskogar enligt Länsstyrelsens regionala strategi för formellt skydd av skog och inom ett kluster av andra skogsreservat i Fasaskogen.

Den naturskogsartade blandskogen, som motsvarar Natura-habitat 9010 västlig taiga.

Källor

1. Artportalen, www.artportalen.se
2. Häradskartan, 1860-talet
3. Ekonomiska kartan, 1950-talet
4. Skogsstyrelsens nyckelbiotopsinventering, 2012
5. Länsstyrelsens naturvärdesbedömning, Vicnatur, 2014

PLANDEL

Reservatet har indelats i två skötselområden, 1. Skog och 2. Friluftsliv, med bevarandemål och åtgärder.

Skötselområde 1, skog (83 hektar)

Naturskogsartad och varierad barrdominerad skog i kuperad och blockrik terräng. Inslag av tjärnar och våtmarker bidrar till att lokalklimatet är stabilt och fuktigt. Kryptogamfloran är artrik till följd av den höga luftfuktigheten, orördheten och variationen i naturmiljön.

Bevarandemål

Arealen skog ska vara minst 83 hektar. Småskaliga naturliga processer, t.ex. åldrande, avdöende och omkullfallna träd och luckbildning, liksom periodvisa omvälvande störningar, t.ex. insektsangrepp, stormfällning eller brand ska påverka skogens dynamik och struktur. Skogen ska bestå av olika trädarter till följd av naturlig störningsdynamik och succession. Trädskiktet ska vara olikåldrigt och flerskiktat. Det ska finnas gamla träd, liggande död ved och stubbar, stående döda eller döende träd. Typiska arter: brunpudrad nållav, garnlav, vedtrappmossa och knärot.

Skötselåtgärder

- Inga.

Skötselområde 2, friluftsliv

Reservatet ligger 11 km öster om Degerfors. En informationsskylt ska finnas i reservatets södraöstra del och en skylt ska finnas vid timmerstugan.

En stig ska upprättas och underhållas i reservatet.

Bevarandemål

Naturresevatet ska ge allmänheten möjlighet att uppleva områdets naturtyper och dess biologiska mångfald. Besökare ska kunna orientera sig och hämta kunskap om reservatet genom aktuella informationstavlor.

Skötselåtgärder

- Informationstavlor med karta ska sättas upp på platser enligt beslutskartan.
- Tillsyn och underhåll av informationstavla.
- Anläggande och underhåll av markerad stig i reservatet.

Förvaltning

Reservatsförvaltare är Länsstyrelsen i Örebro län.

Reservatsgränsmarkeringar

Reservatets gränsmarkeringar ska iordningställas och underhållas i enlighet med Naturvårdsverkets anvisningar.

Uppföljning

Uppföljning av bevarandemål

Uppföljningen av bevarandemål och syfte kommer att ske inom länens obligatoriska uppföljning – Block A – och beskrivs i Översiktlig plan för uppföljning av skyddade områden i Örebro län.

Uppföljning av skötselåtgärder

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av genomförda skötselåtgärder sker. Ytor där åtgärder har genomförts ska följas upp separat så att åtgärdernas effekter kan mätas.

Uppföljning av friluftsliv

Uppföljningen av friluftsliv kommer att ske enligt Översiktlig plan för uppföljning av skyddade områden i Örebro län. Planen är i dagsläget inte färdigställd.

Karta till skötselplan
för naturreservatet
GRYTSKOGEN
i Lekebergs kommun
Beslutsdatum 2018-11-19
Dnr: 511-5070-2014

- Naturreservat enligt detta beslut
- Naturreservat
- informationstavla
- Vandringsled
- Utsiktsplats
- Kolarkoja-timmerstuga

